

MIASTA

w liczbach

2016

BASIC URBAN STATISTICS

Tablice
Tables

Uwagi ogólne i metodologiczne

1. Dane zamieszczone w tablicach dotyczą obszaru położonego w aktualnych dla każdego roku granicach administracyjnych.
2. Przez „miasto” rozumie się wyodrębniony obszar posiadający status miasta nadany aktem prawnym. Pod pojęciem „miasta wojewódzkie” należy rozumieć miasta, które są siedzibą wojewody lub sejmiku województwa.
3. Dane o liczbie i strukturze ludności w przekroju terytorialnym opracowano metodą bilansową z uwzględnieniem wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.
4. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku 18-64 lata dla mężczyzn, 18-59 lat dla kobiet. Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. do lat 17, oraz ludność w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyzn – 65 lat i więcej; kobiety – 60 lat i więcej. Przez ludność w wieku mobilnym rozumie się ludność w wieku 18-44 lata.
5. Relacje ludności w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym przedstawiono przy pomocy wskaźnika „obciążenia demograficznego”, tj. liczby osób w wieku nieprodukcyjnym przypadających na 100 osób w wieku produkcyjnym.
6. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano następująco: małżeństwa – według miejsca zameldowania męża przed ślubem; urodzenia – według miejsca zameldowania matki noworodka; zgony – według miejsca zameldowania osoby zmarłej.
7. Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.
8. Jako niemowlęta uznaje się dzieci w wieku poniżej 1 roku.
9. Migracje ludności to przemieszczenia ludności związane ze zmianą miejsca zamieszkania (pobytu stałego lub czasowego) połączoną z przekroczeniem granicy państwa (migracje zagraniczne) lub granicy jednostki administracyjnej podziału terytorialnego kraju (migracje wewnętrzne).
10. Przez podmioty gospodarki narodowej rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

11. Dane statystyczne według sekcji prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2.

W stosunku do obowiązującej PKD dokonano dodatkowego grupowania, ujmując w ramach kategorii „Przemysł” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

12. Dane w podziale według sekcji PKD 2007 opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

13. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

14. Informacje o pracujących dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód, według faktycznego (stałego) miejsca pracy w podmiotach gospodarczych, w których liczba pracujących jest większa od 9. Dane nie obejmują rolników indywidualnych, duchownych oraz zatrudnionych w organizacjach społecznych, partiach politycznych i związkach zawodowych.

15. Długotrwale bezrobotni są to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

16. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako udział zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie cywilnej ludności aktywnej zawodowo.

17. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne przypadające na 1 zatrudnionego obliczono, uwzględniając:

- 1) wynagrodzenia osobowe bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą;
- 2) wypłaty z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach;
- 3) dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej;
- 4) honoraria wypłacane niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach miesięcznych prezentuje się w ujęciu brutto.

18. Dane z zakresu gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9.

19. Wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całości kształtu działalności do przychodów z całości kształtu działalności.

20. Wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całości kształtu działalności.

21. Wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całości kształtu działalności.

22. Informacje o zasobach mieszkaniowych dotyczą mieszkań w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych bez lokali zbiorowego zamieszkania. Dane o zasobach mieszkaniowych opracowano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych – według stanu w dniu 31 XII.

23. Informacje o mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

24. Parki spacerowo-wypoczynkowe są to tereny zieleni o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, place, aleje spacerowe, ławki itp. Zieleńce są to obiekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek. Tereny zieleni osiedlowej występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową, izolacyjną i estetyczną.

25. Studenci i absolwenci filii, zamiejscowych podstawowych jednostek organizacyjnych oraz zamiejscowych ośrodków dydaktycznych zostali wykazani w miejscu pobierania nauki.

26. Do księgozbioru bibliotek publicznych zaliczono: książki, broszury, gazety i czasopisma.

Za czytelnika uważa się użytkownika zarejestrowanego, który wypożyczył na zewnątrz co najmniej jedną pozycję w okresie sprawozdawczym.

27. Dane o miejscach noclegowych dotyczą miejsc całorocznych i sezonowych. Nie uwzględnia się miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

28. Przepięstwo stwierdzone jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przepięstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. obowiązującym od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.) – jest to zbrodnia lub występek ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęty oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występek skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

29. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym okresie (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym okresie, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

30. Dane o wypadkach drogowych obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiły śmierć lub uszkodzenie ciała osób. Za śmiertelną ofiarę wypadku drogowego uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu lub w ciągu 30 dni. Za ranną ofiarę wypadku drogowego uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

31. Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII; a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

32. W publikacji zastosowano skróty nazw w zakresie Polskiej Klasyfikacji Działalności. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podano poniżej:

skrót

pełna nazwa

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007

Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości

33. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością, niż podano w tablicach.

- 34.** Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.
- 35.** Szczegółowe wyjaśnienia metodologiczne można znaleźć w opracowaniach tematycznych Głównego Urzędu Statystycznego.

General and methodological notes

- 1. Data presented in the tables concern areas located within administrative boundaries valid in a given year.*
- 2. The term “urban area” is understood as an area having the status of a town established in accordance with the relevant legal act. “Voivodship city” means city, which is the seat of voivod (representative of state in a region) or Self-Government Council.*
- 3. Data on size and structure of population according to territorial division were compiled by balance method using the results of the Population and Housing Census 2011.*
- 4. The working age population refers to males, aged 18-64, and females, aged 18-59. The non-working age population is defined as the pre-working age population, i.e. up to the age of 17, and the post-working age population, i.e. 65 years and more for males and 60 and more for females. Mobility population defined as the population in age groups of 18-44.*
- 5. The connection between people in working and non-working age is shown by demographic dependency ratio calculated as the number of people at non-working age to 100 people at working age.*
- 6. Data regarding the vital statistics of the population according to territorial division were compiled as follows: marriages – according to the husband’s place of permanent residence before the marriage; births – according to the mother’s place of permanent residence; deaths – according to the place of permanent residence of the deceased.*
- 7. Natural increase of the population means the difference between the number of live births and deaths in a given period.*
- 8. Infant is a child under the age of 1 year.*
- 9. Population migrations are movements of population connected with changing the place of residence involving crossing of the national border (international migration) or the border of administrative unit of territorial division of Poland (internal migration).*

10. *The term entities of the national economy is understood as a legal entities, i.e. legal persons, organizational entities with-out legal personality as well as natural persons conducting economic activity.*

11. *Statistical data by sections are presented according to the Polish Classification of Activities (PKD 2007) – compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2.*

In relation to the valid PKD some additional operation was conducted: the item “Industry” was introduced, including the sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

12. *Data by the NACE section are compiled, unless differently indicated, using the enterprise method.*

13. *Enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.*

14. *Data regarding employment concerns persons performing work providing earnings or income, according to the actual (permanent) place of work. They concern economic entities, employing more than 9 persons. Data exclude individual farmers, clergymen and persons employed in social organizations, political parties and trade unions.*

15. *The long term unemployed are persons remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two*

years, excluding the periods of traineeship and occupational preparation in the workplace.

16. The registered unemployment rate was compiled as a ratio of registered unemployed persons to the economically active civilian population.

17. Average monthly nominal wage and salary per employee are computed including the following:

- 1) personal wages and salaries (excluding wages and salaries of outworkers and apprentices as well as persons employed abroad);
- 2) payments from a share in profit or in the balance surplus of co-operatives;
- 3) additional annual wages and salaries for employees of budget sphere entities;
- 4) fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with labour contract.

Data on average monthly wages and salaries are presented in gross terms.

18. Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

19. The cost level indicator constitutes the relation of the costs of obtaining incomes from total activity to incomes from total activity.

20. The profitability rate of gross turnover constitutes the relation of gross financial result to incomes from total activity.

21. The profitability rate of net turnover constitutes the relation of net financial result to incomes from total activity.

22. Information regarding dwelling stocks concerns dwellings located in residential and non-residential buildings excluding collective accommodation facilities. Data regarding dwelling stocks have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 XII.

23. Information regarding dwellings completed concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

24. Strolling and recreational parks are green areas of at least 2 ha in size, maintained for the recreational needs of the population, featuring roads, squares, walkways, benches, etc. Lawns are areas of less than 2 ha in size, in which recreational

activity dominates. Estate green belts are located in residential areas and are used for the purposes of recreation, isolation and aesthetic visual appearance.

25. *Students and graduates of branch sections, basic organizational units in another location and out-of-town teaching centres were presented by place of education.*

26. *Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the collection of public libraries.*

Reader (user actively borrowing books) – a person registered in the library, who borrowed at least one volume in reported year.

27. *Data regarding number of beds for tourists concerns permanent and seasonal places. Places in temporarily inactive facilities, due to expansion, renovation, etc., are not included.*

28. *An ascertained crime is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553, with later amendments) crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation by a prosecutor, moreover every revenue related misdemeanour, the character of which was confirmed as a crime as a result of preparatory proceedings.*

29. *The rate of detectability of delinquents is the relation of the number of detected crimes in a given period (including those detected after resumption following discontinuance) to the number of crimes ascertained in a given period, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.*

30. *Data regarding road traffic accidents cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred. A road traffic accident fatality is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days. A road traffic accident injury is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.*

31. When computing per capita data (1000 population, etc.) at the end of a year, the population as of 31 XII was adopted, where as data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 VI.

32. The names of the Polish Classification of Activities used in the publication have been abbreviated. The list of abbreviations used and their full names gave below:

abbreviation

complete name

POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES – PKD 2007/NACE REV. 2

Trade; repair of motor vehicles

Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles

Accommodation and catering

Accommodation and food service activities

33. Relative number (indices, percentages) are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in tables.

34. Due to rounding of data, in some cases sums of components can differ from the amount given in the item “total”.

35. Detailed methodological explanations can be found in the subject matter publications of the Central Statistical Office.

Znaki umowne

Symbols

Kreska	(-)	– zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero	(0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5. <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit.</i>
	(0,0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka	(.)	– zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak	x	– wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak	Δ	– oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form.</i>
Znak	#	– oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data should not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Official Statistics.</i>
„W tym” ”Of which”		– oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy ogólnej. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>

Ważniejsze skróty

Major abbreviations

zł	=	złoty	ha	=	hektar
zl	=	zloty		=	hectare
tys.	=	tysiąc	km ²	=	kilometr kwadratowy
thous.	=	thousand		=	square kilometre
mln	=	milion	M.st.	=	miasto stołeczne
	=	million		=	capital city
m ²	=	metr kwadratowy	Lp.	=	liczba porządkowa
	=	square metre	No.	=	number
m ³	=	metr sześcienny	cd.	=	ciąg dalszy
	=	cubic metre	dok.	=	dokończenie
			cont.	=	continued